55-dik szám. Csütörtök, május 9. 1867. XII. évi folyam.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállás:
Kül-monostorutcza 181. szám.
Kiadó hivatal:
Középutcza, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr, 2-szor 6 kr, 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdij.
Hirdetések felvétetnek Bécsben Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).
Nyilttéri czikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délben.
Előfizetési ár:
egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Pest, május 5. 1867.

(**D.**) Utóbbi czikkemben röviden megemlitettem volt, hogy a lapokban az erdélyi képviselök közül kijelölt bizottságnak az igazságügyminiszterreli értekezletéről ferde közlések adattak közre.

Részemről nem voltam részese azon értekezödésnek, s igy az egésznek menetéléről tanubizonyságtételre jogositva sem vagyok, de részint értesültem azon értekezlet irányeszméiről, részint ismerem képviselö-társaimnak e részbeni nézeteit, a megyék eltérnek ugyan itt-ott egymástól, annyira azonban éppen senki sem megy közülök, hogy az osztrák anyagi és alaki jognak egész a codificatióig leendö fentartásáért rajonganának.

Az eltérések inkább a körül forognak, hogy némelyek az erdélyi régi törvények azonnali rehabilitatioját óhajtanák; mások szintén belátva, hogy másfél évtized alatti más szellemü törvénykezés mélyebb nyomokat hagyott, s maga a jogegyenlöség és a jobbágyfelszabadulás ös törvénykezési rendszerünkre nézve oly ujabb reformok szükségét létesité. hogy az erdélyi régi törvények rehabilitatiojára szükséges ujabb átdolgozás csaknem egy ujabb codificatiót követel, s megfontolva azt, hogy nem sokára királyságunknak egy közös törvénykezési codexet kell szerkeszteni; arra törekszik, hogy a miniszterium czélszerü utasitásokkal az osztrák törvénykezés hagyományait, az erdélyi törvények jogelvcivel öszhangzásba hozva, ezen idö közt, a mely a codificatióig terjed, eszélyesen s czélszerüen áthidalja.

Mások a mellett buzognak, hogy az országbirói értekezlet munkálata minden további gondolkozás nélkül Erdélyre kiterjesztessék.

Itt azonban magyarországi juristákkal is bövebben értekezhetvén, az erdélyi képviselök azon meggyözödést szerezték, hogy az országbirói értekezletben sincs fölfedezve a bölcseség köve, s jelesen az alaki törvénykezés éppen rosz itt is mint, nálunk, a hol az osztrák processuale divatos.

Abban sem nyerne tehát Erdély, ha az országbirói értekezlet eredményeit, ugy a mint vannak, alkalmaznák ottan, az osztrák pörlekedési rendszernek pedig, ugy a mint van, további fentartása csak mélyebben sülyesztené Erdélyt azon nyomorba, hová már is nagy részben épp ezen pörlekedési rendszer juttatá.

Hogy az osztrák rendszer fentartása mellett éppen nem buzogtak az erdélyi hatóságok képviselöi, eléggé kifejezték, a midön egyik elöbbi értekezletök által arra hatottak, hogy a miniszteriumnak a municipiumok visszahelyezésére nézve beadott inditványának Erdélyre vonatkozó utolsó alineajából azon tételt, hogy közigazgatás s törvénykezés in statu quo maradjon, kihuzaták; az erdélyi közönség meggyözödhetett az e feletti országgyülési rövid vitából, miképp csak is egyetlen szász képviselö, ki egyszersmind Bécsben osztrák hivatalnok, emelt szót a status quo mellett, s ö is egyedül maradott.

Ebböl minden további gondolkozás nélkül át lehetett látni, hogy azon hirlapi közlések, a melyek az igazságügyminiszterrel tartott értekezletről szólottak, helytelenül s alaptalanul adattak közre.

A mi régi erdélyi processualénk, mely inkább a táblai utasitáson s megyei statutumokon alapszik, ma már teljesleg alkalmazhatlan, az országbirói értekezleten alapult magyar processuale rosz, az Erdélyben divó osztrák processuale még ennél is roszabb; ezzel ugy az erdélyi, mint a magyarországi képviselök s maga a miniszterium is tisztában van. Ezen meggyözödés inditá az igazságügyminiszteriumot, hogy egy újabb processualis rendszert dolgozzon ki s terjeszszen az országgyülés elé nemsokára, mely addig is, mig a codificatio megtörténnék cinosurául szolgáljon az egész királyságra, s igy természetesen Erdélyre nézve is.

Kérdésen kivül hinnünk kell, hogy a szóbeli perlekedés oly szellemben fog Erdélyben is alkalmaztatni, mint a Királyhágón innen, s az osztrák váltótörvény fogja kicserélni.

Hinnünk kell, hogy az anyagi törvények szelleme ugy megyei szerkezetünkkel öszhangzásba hozatik, mint az újabban kidolgozandó processualis rendszerbe helyesen bealkalmaztatik; hinnünk kell, hogy az erkölcseinkkel, szokásainkkal ellenkezö s ös fogalmainkat felforgatott osztrák successionalis törvények ez átmenti idö alatt is kitöröltetnek, mert magyar biró nem fog ezek szerint itélni.

Látni való tehát, hogy Erdélyben a megyék restauratiojával vagy — akarva nem akarva — juristicium fog bekövetkezni, vagy pedig a miniszteriumnak egy tüzetesb utasitást kell készittetnie az anyagi törvények tárgyában is, hogy a nép geniusával ellenkezö eszmék abból kitöröltessenek, s maga azon fogalom, hogy Erdély osztrák pátensek szerint jut igazságszolgáltatáshoz — megsemmisittessék. A miniszteriumnak szabad kéz adatván a törvénykezés gyors reformjára, s a nemzet jogérzetének megnyugtatására mindent tehet a nélkül, hogy egy egész rendszert felforgasson s egészen újat alkosson, mint miniszteri utasitás sok minden érvényben maradhat, a mi, mint osztrák törvény, a nemzet alkotmányos érzetét sérti. Mi tudjuk, hogy az osztrák polgári codex a római jogra sok szép eszmét tartalmaz, s nem is vagyunk ezen eszméknek ellenségei, a melyek saját törvénykezésünken is áthúzódnak, de a forma maga sérelem; Erdély mindig birt saját törvénynyel s saját kormányától kelt utasitásokkal, de idegen országok codexeit alkotmányosan reá disputálni nem lehet. Az országbirói értekezlet is megtarta igen sokat az osztrák codexböl; de országbirói értekezlet és nem osztrák codex, a mely szerint a megyei forum itélt, s ez tesz különbséget; itt betelik, hogy: forma dat esse rei.

Azt hittük, hogy az országgyülés respiriuma föl lesz használva az erdélyi juristáknak a fennebbi iránybani megdolgoztatására. Nem tudom, ha azok, kik az igazságügyminiszterium tanácsába Erdélyböl ki vannak szemelve, nem kaptak-e megbizást ily iránybani elömunkálatokra? ez esetben ismétlem, a mit elöbbi czikkemben mondék, hogy nagy kár, hogy az erdélyi tanácsosok kinevezése halad, mert éppen az igazságszolgáltatás ügye az, a mely körül legsürgösebb és legtöbb teendö vár a kormányra nézve Erdély rendezésénél.

Tisztelgések kir. biztos ő nmlgánál.

Lapunk mult száma meg lévén telve s különben idörövidség miatt is nem tudván a hétfői tisztelgéseket kir. biztos ö nmlgánál jelezni, most ha kissé megkésve is utánpótoljuk azt az e tekintetben jól értesült „Korunk“ leirását felhasználva. 11 órakor kezdödtek meg ezen hivatalos és öszinte örömmel is tett tisztelgések, s azután folytonos lánczolatban követték egymást, ö nmltsága kifáradhatlan volt a szivélyes fogadásban, s nem elégedett meg azzal, hogy minden üdvözlöbeszédre tapintatosan felelt, hanem e mellett a küldöttségek mindenik tagjával váltott nehány udvarias szót.

A tisztelgések sorát a fökormányszék nyitotta meg, teljes diszben, kardosan, nevében Fogarassy püspök ö mlga üdvözölte, miszerint örvend, hogy a Királyhágó jelentösége, azon perczben, melyben a kir. biztos úr, mint ö Felsége és a magyar kir. miniszterium teljhatalmu biztosa azt átlépte, nagyrészt elenyészett, — s a fökormányszék hódolatának meleg szavakat adván, a fökormányszék szolgálatkészségét a hazai ügyek rendezése érdekében ö nmltga rendelkezésére felajánlta. Mire a kir. biztos úr — mint mondá — szive melegéböl eredö szavakkal viszonozta, s hálával fogadta a fökormányszék kijelentését. — felemlitve, miszerint küldetése fontosságát mélyen érzi, valamint a nehézségeket is, melyek minden átalakulásnál, de különösen Erdély berendezésével járnak, belátja, hogy ide alkotó erö kivántatik, mire nézt a fökormányszéket támogatásra hivá fel; remélvén, hogy ez uton ö Felsége és a magyar kormány honboldogitó szándéka érvényre fog emelkedni. Erre Groisz Gusztáv fökormányszéki alelnök úr bemutatá a fökormányszék tanácsosait és titkárait, a kir. biztos úr mindenikével pár szivélyes szót váltott.

Közben, Schmidt Conrád szász ispán és fökormányszéki tanácsos alkalmat vett, ö nmltgát a szász egyetem nevében üdvözleni.

Utána a helybeli katonai örség tisztikara törzstisztei lönek bemutatva, a parancsnokló tábornok által.

Jött a különböző vallásfelekezetek papsága.

A rom. katholikusok plebániája, helybeli szerzetek, tanintézeti tanárok nevében Fogarassy püspök úr köszöntötte, kifejezvén, miképp kötelességöknek érzendik a haza boldogságáért s a jó egyetértésért az egek urának könyörögni.

Az ev. ref. helybeli papságot Nagy Péter püspök ö mlga vezette, szokott ékes szólásával kifejezte, hogy tul a Királyhágón tavasz, nálunk ez ideig még tél uralkodott, s örvend, hogy ö nmltga meghozta a tavaszt, meghozta a hon egységét, melyért oly régóta várunk, miért annyian küzdöttek, vérzettek és szenvedtek, — üdvözölvén a kir. miniszteriumot s ö nmltgát, áldást kért nehéz munkájára.

Az ev. lutheranus megye nevében ft. Hintz György úr üdvözölte, felemlitvén ö nmltga nagy feladatát, mi nem kevesebb, mint utat törni egy jobb jövönek: feladata megoldásához sikert kivánt.

Az unitarius lelkészek és tanárok érzelmét ft. Kriza János püspök úr tolmácsolá, miután az unioról csaknem azon szavakkal nyilatkozott, mint a reformátusok püspöke, örvend, hogy ö nmltsága megérkezte a magyar haza egészsé, igy egységessé tételét jelzi, — csinosan érinté, hogy miként Szt István a magyar nemzetet a pogányságtól, akként van hivatva ö Felsége, hogy a nemzetet hasonló bajoktól megszabaditsa, — a magyar miniszterium tagjait Mózeseknek nevezvén, kik az igéretföldére vezérelnek, a kir. biztos úr elkezdett munkáját megáldotta.

A vallások képviselöi beszédére a kir. biztos úr kiemelte az egyetértést, mely vallás dolgában Erdélyben uralkodik, e nemes érzés táplálását az illetök szivére kötötte, — s a tisztelgöket egyenként bemutattatá.

Kolozsmegye tisztikarát b. Jósika Lajos föispán ö nmltósága mutatta be, mire a kir. biztos felemlitvén 22 évi megyei tapasztalásait, igéretét fejezte ki, hogy a megyék új rendezésénél némi szolgálatokat tehet hazánknak.

Kolozsvár város esküdt közönsége következett, kiknek nevében orator Simon Elek következö beszédét tartotta.:

Nagyméltóságu gróf, kir. biztos úr!
Kegyelmes urunk!

Mint ezen városunk esküdt közönsége, közigazgatási és törvényszéke jelenünk meg nmltgod magas személye elött magunkat bemutatni, s alázatos tiszteletünket kijelenteni.

Midön szemünk elött látjuk megtörténni, hogy felbomlott országok romjain új trónok, nagyobb és hatalmasabb államok emelkednek, rokon-nemzeti fajok, — hogy egymástól eröt kölcsönözzenek, jövendö létet biztositsanak, egy testté tömörülnek: nagy vigasztalásunkra szolgál, hogy Erdély hazánkra is bekövetkezettnek látjuk, azon a gondviselés által meghozott kedvezö pillanatot, mely anyahonnali szorosb egyesülés végrehajtását reméllenünk engedi.

Századoknak kelle a mindenség tengerébe lefolyni, mig egy vesztett csata gyászos következményeit jóvá lehete tenni.

S a midön Izabella királyné ezelött 316 évvel a piaczunkon álló egyházban a magyar szent koronát, s annak jelvényeit a nemzeti-párt kezéböl kiadván, azt mondá: „adja Isten, hogy az rátok és a hazára üdv- és áldás-hozó legyen“ — az ezen szavai közben hullatott sürü könye által éppen azt akará joslólag kifejezni, hogy a meghasonlott, s egymástól elvált két testvérnek hosszu évek során át kell szenvedni, mig az egyesülést egykor ismét kicsikarja.

Azok az elhalt nemzedékek aluszszák az örök nyugalom álmát; ök nem láthatják az eszme valósulását, nem élvezhetik azon örömet, melyet keblünk e perczben érez.

A szenvedésben sem vala semmi hiány, de a nemzet akarata szilárdabb és kitartóbb volt, mint az öt környezö fájdalmak.

Azért valóban nagy a mi örömünk, midön azt látjuk, hogy kormányosaink bölcsesége, a magyar állam sokat hányatott hajóját, megrongált vitorlákkal, töredezett árboczokkal bár, de testben és lényében épen megtartva az óhajtott part felé vezénylik.

Engedje meg exellenciád, hogy ezen magasztos nemzeti küzdelemben ugy tekinthessük nagyméltóságodat, mint világitó tornyot, mely hivatva van a kormánynak kijelelni a haladás biztos utját, s kikerültetni vele a visszakapható szirteket.

Hogy ugy tekinthessük, mint a nagy vizözön után a bárkából kiküldött galambot, mely a béke és kiengesztelés viruló olajágát hozta meg hazánknak.

És hogy ugy üdvözölhessük, mint ama bölcs Mózest, ki küldve van, hogy ezen sokat szenvedett hazát, ennek az államboldogságát czélirányuló nézettel felfogó és elérni törekedö minden nemzeteit bevezesse az igéretföldjére.

A mennyire fontos, épp azon mértékben nehéz excellentiád feladata.

Mert ha el is tekintünk azon különös sajátságoktól és szokásoktól, melyeket az elválás utáni különböző kormányzási formák és rendszerek Erdély nemzetei közt kifejtettek; de talpunk alatt áll a közel mult minden pietás nélküli absolut kormányzás kegyetlen rombolása, s azon abnormis helyzet, melyet annak közegei hazánkban ugy a köz-, mint a magánjog terén elöidéztek.

Ugy szólva itt excellentiád az egykori erdélyi nagyságnak csak romjaira, s azon az állami föczélra nézve is elágazó bilincsekre talál, miszerint az egyik fél elvett jogait követeli vissza, a másik fél pedig az alkotmányellenes politikai elözmények folytán nyert vivmányait megtartani törekedik.

De hisz az államférfiak jellemében fekszik, hogy eröt, kitartást a nagy bajok leküzdéséböl kölcsönöznek.

Azért nem csüggeszt el bennünket a keserüségek sokasága, mert a midön a Felség, apostoli királyunk, legkegyelmesebb akarattal a felelös magyar kormány kijelölésével megegyezöleg excellentiád magas személyében Erdély átmeneti kormányát egy oly állásu férfira bizta, ki ritka állambölcseséggel, ismert tapintattal és mérséklettel van a gondviselés által felruházva, ezáltal biztos zálogát adta annak, hogy valahára Erdélyre s elszegényedett városunkra egy szebb jövö hajnalsugarai mosolyognak, s már aggodalom nélkül elmondhatjuk, Horáczczal:

Jam fides et pax, et honor, pudorque
Priscus, et neglecta redire virtus — audet.

Isten éltesse excellentiádat, s koronázza siker törekvéseit.“

Mire a kir. biztos úr hivatkozva nehéz feladata ismerésére, reményét fejezé ki, hogy miután ennyi jóakaratot talál mindenfelöl, azt megoldhatni reméli — felemlitvén, hogy a városok idöszerinti berendezéséhez maga is járulhat valamivel e téren szerzett öt évi tapasztalásával — s hitét fejezte ki az iránt, hogy ö Felsége és a magyar miniszterium azon óhajtása, hogy Erdélyben ne csak elöidéztessék, de egyszersmind biztosittassék is az ipar és kereskedelem, mielöbb meg fog oldatni.

Aranyosszék birtokosságát Béldi Gergely fökirálybiró úr vezette, üdvözölte ö nmlga megjelenésében az alkotmányos életet, melynek helyreállitása nélkül, mint szóló helyesen mondja, a székely nemzet boldog nem lehet.

Felsö-Fehérmegye birtokosságát Ládai Ágoston föispán tolmácsolta, a küldöttség tagjai közt láttuk gr. Haller Józsefet, — mig késöbb gr. Haller Ferencz, mint egy felsöfejéri értekezlet küldöttje jelent meg.

Az orsz. bányaigazgatóságot elnöke, mltgos Mikó Sámuel úr mutatta be.

Az orsz. fötörvényszéket, elnöke Pap László ö mlga hirteleni gyöngélkedése következtében, Pap Alajos tanácsos úr vezette, — a kir. biztos úr reményét fejezte ki az iránt, hogy a törvénykezés terén bekövetkezö javitások körül a fötörvényszék támogatni fogja.

Brassó vidék és város részéröl 12 tagu küldöttség jelent meg, ottani polgárok és vidéki községek képviselöiböl, Brassó város föbirája Fabriczius úr vezetése alatt. Háromszoros „Hoch“ után, a föbiró úr egész határozottsággal kifejezé, miszerint Brassó város és vidéke lelkét a magyar miniszterium kineveztetése és a kir. biztos úr megérkezte örömmel tölti, — mint az unio barátja nyilatkozott, remélvén, hogy azt ugy viszik keresztül, hogy a szász nemzet magyar királytól nyert kiváltságai bántatlanul hagyatnak.

A szászok részéröl tisztelkedtek még Besztercze, Medgyes, Szászsebesszék és város, kik hódolatukat szintén bejelenték, s az egyesülés mellett nyilatkozván, a magyar kormány humanitása, loyalitása, liberalitásában bizalmuknak adtak szavakat. — Mire kir. biztos úr oly megnyugtatólag felelt, hogy mindenik küldöttség derülten távozott.

Az orvosi kart dr. Szabó József kir. tanácsos úr, —

a jogtanári kart mlgos Istvánfi Pál akademiai igazgató, —

az ipar és kereskedelmi kamarát alelnök Zsigmond Elek — mutatta be, mely utolsónál kir. biztos úr kijelenté, hogy a kamara, vasút, urb. kárpótlás, s a telekkönyvi munkálatok tárgyábani beadványát olvasta, s annak sikert szerezni igyekszik.

A m. kir. pénzügyi felügyelöség és harminczad üdvözletét Stingel tanácsos, —

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Torda városét, mely küldöttséggel tisztelgett, Szigethy Sándor főhadnagy tolmácsolta, felhiván a kir. biztos úr figyelmét Torda azon óhajtására, hogy a vasúthálózatból ki ne hagyassék, — mi iránt reményadólag kapott választ.

Ugyszintén tisztelgett a szász universitás, Brassó, Medgyes és több szászszékek és városok küldöttsége.

Dobokamegye főispánja báró Bánffy Dániel, Alsó-Fejérmegye főispánja mlgos Pogány György, Dániel Gábor Udvarhelyszék főkirálybirája szintén tisztelkedtek.

Kedden, május 7-kén, a tisztelgések tovább folytak.

Érdekes volt Belső-Szolnok küldöttsége, mely több birtokos mellett, több román esperest által volt képviselve s vagy 30 tagból állott. Vezetőjük Torma Károly alkotmányosan kinevezett jeles főispánjuk volt.

Dézs. Szamosujvár, Vizakna küldöttsége szintén megjelent.

A helybeli izraelita ó-község rabbija tolmácslása mellett német nyelven üdvözlé ő mlgát, utólagosan mentséget kérve, hogy ez alkalommal nem magyarul köszöntik, — mire kir. biztos úr szintén német nyelven felelt, kijelentvén, hogy az izraeliták ügyei a magyar kormánynak szivén fekütsznek.

B. Saguna görög-nem-egyesült püspök ő nmlga, valamint Váncsa János szamosujvári görög-egyesült püspök ő nmlga szintén ide érkeztek és tisztelkedtek.

Tegnap kir. biztos ő nmlga a főkormányszéknél jelent meg, hol egy remek beszéddel foglalta el az elnöki széket; oly szép beszéddel, melynek dicsérésével az egész város el van telve. Jövő alkalommal egész terjedelmében közölhetni reméljük. Ugyane nap fényes diszebédet adott ő nméltósága, melyre vagy 40 legkitünőbb egyén volt hivatalos. Ez ebéd folyama alatt ő nmlga, a házigazda, ő Felségére a magyar királyra, ki a magyar alkotmányt helyreállitotta, ki Erdély és Magyarország unioját ténynyé emelte, köszöntött poharat. Továbbá poharat köszöntött Saguna érsek ő nagymltga, Schmidt Konrád szász comes, Béldi Gergely, b. Kemény Domokos, gr. Bethlen Gábor stb. Az ebéd folyama alatt ő nmltga lakása elött a katonai zenekar játszott, mi oda nagy külső publicumot gyüjtött egybe.

A horvát-, tót országgyüléshez intézett kegyelmes királyi leirat.

MI ELSŐ FERENCZ JÓZSEF stb.

Kedvelt hiveink!

Attól az atyai szándéktól vezéreltetve, hogy hü népeink méltányos óhajtásait Tőlünk kitelhetőképen betöltsük, mindenkoron feladatunknak tartottuk, kedvelt Horvát- és Tótországunk történeti jogait csorbitatlan fentartani, számára az önállóság oly mértékét biztositani, mely nemzeti kifejlődése kivánalmainak megfelel és jogos autonomiájukat oly védelemben részesiteni, melyet összes birodalmunk érdekeivel összeférőnek találunk.

Ebbeli törekvésünknek a monarchia legfontosabb alaptörvénye: a pragmatica sanctio szolgált zsinórmértékül, mely az uralkodói pálczánk alatt egyesült minden királyságok és tartományoknak nem csak elválhatatlanságát biztositja, hanem különösen is a magyar korona integritását és minden tartományainak együvétartozandóságát a legnyomatékosabban kiemeli.

Azonban nem titkolhatjuk el Magunk elött, hogy az 1866. dec. 19-kén kelt legalázatosabb fel iratban kifejezett óhajtásaitok a pragmatica sanctio szellemével összhangzásba nem hozhatók; sőt hogy azok a magyar országgyüléssel Általunk — kivánságtok szerint — közlött 1861-ki 42-dik törvényczikkel is ellenmondásban állanak.

E czikkben, a pragmatica sanctio és a magyar közjog alapszerződési határozatainak megfelelőleg, a korona és a koronázási tény, melynek lényeges mozzanatát a koronázási hitlevél kiadása képezi, Magyarországgal közösnek vala elismerve.

Hasolóképpen a horvát- és tót országgyülés 1861. sept. 24. és 1866. febr. 10-diki legalázatosabb feliratában készségét fejezte ki, hogy a magyar királysággal fenálló történeti köteléket figyelembe veszi és ahhoz továbbá is ragaszkodik.

Ez ismételve tett ünnepélyes kijelentések Bennünket ama biztos várakozásra jogositnak, hogy a függő közjogi kérdéseknek a monarchia minden népei érdekében czélbavett megoldásánál kedvelt Horváth- és Tótországunk részéről semminemü nehézségekbe nem ütközünk, és hogy ti oly követeléseket nem támasztatok, melyek a megoldást lehetetlenné tennék.

Minthogy a Mi legbuzgóbb törekvésünk és elhatározott akaratunk oda irányul, hogy minden nehézséget azonnal elháritsunk, mely a törvényes állapotok bekövetkezésének és a minden részről forrón óhajtott megkoronáztatásunknak eddig utjában állott, Iránttunk mindenkor tanusitott hü ragaszkodástokba vetett bizalommal atyailag hivunk föl benneteket, hogy a küszöbön álló koronázási ténynél Horvát- és Tótországnak a magyar országgyülésen leendő képviseltetéséről eleve gondoskodjatok az emlitett országgyülés által a közös ügyek és azok kezelésére nézve magyar koronám országainak közjogi állásáról egyezségileg hozott határozathoz részetekről is törvényes módon hozzájáruljatok és ezáltal minden még fenforgó különbségeknek kölcsönös egyetértéssel eszközlendő gyökeres elhárítására útat egyengessetek.

Bebizonyitott hüségteknek ez ujabb jelét annyival inkább jogositva vagyunk töletek elvárni, mintbogy a most együttlevő magyar országgyülés, ide csatolt határozatának erejénél fogva, melyet veletek érett megfontolás végett közlünk, a fenforgó viszonyok helyes méltatásával és testvéri elözékenységgel nektek mindazokat a biztositékokat fölajánlotta, melyeket autonomiátok és nemzeti kifejlődéstek végett igénybe venni a történelmi jog megenged.

Mivel egyébiránt a magyar országgyülés a koronázási hitlevél megállapitásához legközelebb hozzáfog, a legkegyelmesebben föl kell hivnunk benneteket, hogy erre vonatkozó tanácskozásaitokat oly módon siettessétek, hogy küldendő követeiket legkésőbb május 15-kéig Pestre érkezzenek, hogy az illető munkálatokban részt vehessenek.

Maradván cs. kir. kegyelmünkkel és hajlandóságunkkal.

Kelt birodalmi fő- és székvárosunkban Bécsben, április 23. az Urnak 1867. s uralkodásunknak tizenkilenczedik évében.

A porosz király trónbeszéde,

melylyel a porosz országgyülést április 29-én megnyitá, szószerint következőleg hangzik:

A birodalmi gyülés tanácskozásaiból, — melyre az Önök által jóváhagyott törvény alapján a porosz nép elküldte képviselöit, — az észak-német szövetségnek oly alkotmány-okmánya került ki, mely által a nemzet egységes és életerős fejlődése biztositottnak látszik.

Trónom köré gyüjtöttem Önöket, hogy ez alkotmányt határozatuk alá terjeszszem. A nemzeti egység müve, melyet az államkormány Önök közreműködése mellett megkezdett, immár beleegyezésök által betetőzendő.

Ezen alapon Észak-Németország összes lakossága és kormányai szilárd közösségben fognak gondoskodni a szövetségi terület védelméről, a közös jog gyarapitásáról és a nép jóllétéről.

A szövetségi alkotmány életbelépte által az egyes államok képviseleteinek jogai szükségképen szaporittatnak mindazon ügyekre nézve, melyek ezután közös fejlesztés alá esnek. A nép maga azonban nem kényszerül lemondani eddigi jogai egyikéről sem; ezeknek gyakorlatát csak átruházza tágabb közületben levő képviselőire.

Az észak-német szövetségben is minden törvénynél szükséges lesz az összes nép szabadon választott képviselőinek beleegyezése. A szövetségi alkotmány mindenben gondoskodott arról, hogy azon jogok, melyek gyakorlatáról az egyes országok képviseleteinek az új államközület javára lemondaniok kell, hason terjedelemben ruháztassanak át a birodalmi képviseletre.

A nemzeti önállóság, hatalom és jóllét biztos megállapitása karöltve járand a német jog és az alkotmányos intézmények fejlödésével.

Kormányom bizik abban, hogy az országgyülés mindkét háza a nemzeti követelések sürgős voltát tekintetbe veszi, és a feladat gyors megoldásánál készséggel közremüködend.

Uraim! Az ujonnan megállapitt szövetség egyelőre csak Észak-Némethon államait foglalja magában. Bensö nemzeti közösség azonban mindig összekapcsolandja ezeket a dél német államokkal. A szilárd viszonyok, melyek kormányom által még a mult öszszel ez államokkal kötött véd- és daczszövetségen alapulnak, átruházandók lesznek külön szerződések által az északnémet tágabb közületre. Siettetni fogja a megoldást a dél-német kormányok és népek élénk meggyőződése, mely a német viszonyok ziláltságának veszélyeit érzi és a nemzeti szilárd egyesülés egyre hangosabb követelése. A nemzet egyesült ereje hivatva és képes lesz arra, hogy Németországnak a béke áldásait, jogainak és érdekeinek biztos védelmét biztositsa.

Ebben bizva, kormányom azon lesz, hogy az európai béke megzavarásának elejét vegye a menynyiben ez csak a haza becsületével és érdekeivel összeegyeztethető lesz.

Az egyetértés által megerösödött német nép pedig bátran eleibe mehet a jövő esélyeinek, ha Önök uraim azon hazafisággal fejezik be a nemzeti egyesülés nagy müvét, melyet Poroszország a komoly perczekben mindig tanusitott.

Levelezés.

Marosszékről, május 5-kén, 1867. — Nemes székünk alsó kerületének érdemdús képviselője, szóki idősb gróf Teleky Domokos — napokkal ezelőtt — a nélkül, hogy lejöveteléről valamely elöleges tudósitást vettünk volna, körünkbe megérkezett, s innen magyarázható ki oka annak, hogy a nagy hazafi iránt érzett tiszteletünknek — bizalmunknak — ujolag is nyilvános kifejezést nem adhatánk.

Erös meggyözödésünk továbbá, ismerve a nemes gróf páratlan szerénységét, hogy egy bár közvetett elöleges értesités mellözése által egy kitüntető fogadás elől kivánt visszavonulni.

És igy megérkeztéről tudomást csak akkor vettünk, midön némely barátaink által egyszersmind föl lettünk szólitva arra, hogy az e hó 2-án általa M.-Vásárhelyen dr. Knöpfler Vilmos úr házánál tartandó értekezletre jelennénk meg minél többen.

A bizonytalanság, aggodalom és sok tekintetben a kétkedés közeljövönk iránt csak fokozták a vágyat izgatott keblünkben, mélyen tisztelt képviselönk körül seregleni, s egy biztató vagy legalább megnyugtató szót hallani ajkairól, kebli ügyeinket érdeklöleg.

Ugy hiszem felesleges, tartott értekezletünk részleteibe bocsátkoznom; mielőtt azonban az értekezések nyomósabb tárgyait, s végül magát az eredményt röviden leirnám, legyen szabad átlagosan megjegyeznem: hogy mióta csak alkalmam és egyszersmind szerencsém lehetett ns Marosszék értelmiségének tanácskozásaiban részt vehetni, soha, mint a jelen alkalommal, a tanácskozások annyi higgadtsággal egymás iránti türelem és bizalommal, s a dolog valódi érdemétől annyira áthatottan, nem folytak le. Minden egyes hang a magánérdek teljes mellőzését árulta el!.. bátran elmondhatni: hogy a gondolkozás egyöntetü, és a kölcsönös méltánylat páratlan volt.

Miután igen tisztelt képviselönk követi eljárásáról értesitett, gróf Toldalagi Viktor rövid, de meleg szavakban tolmácsolá mindnyájunk hálás köszönetét képviselönk hazafias buzgalmáért, s a bizalomért, melylyel minket megtisztelt.

Ezek után, méltó aggodalmainkat fejeztük ki Erdély jelenlegi állása felett, elmondva egyszersmind, hogy e tarthatatlan állapot anarchiára és széles elégületlenségre vezet. Kiemeltük, hogy a tér, melyen felelös nemzeti kormányunkat teljes erövel támogatni óhajtjuk, még mindig elzárva áll elöttünk, és igy nem nyujtatik nékünk mód arra, hogy a nemzeti kormány élén álló nagy hazafiak multjának s jelen áldozatkészségének a hála és kegyelet, ugyszintén közös hazánk fölvirágzására és igy a birodalom erös fennállására czélzó hazafias tartozásainkat, leróhassuk.

Derék képviselönk, ily módon nyilvánult közös óhajainkat méltányolván, teljes megnyugvást szerzett magának — a viták folytán — azon elhatározott magunktartása iránt is, melylyel a beállható változások közben, mind nemzeti kormányunk intézkedéseinek hü engedelmességgel, mind pedig politikai érettségünk követelményének eleget tenni kivánunk.

Ezek után — megnyugtatásunkra — erös meggyözödését fejezte ki képviselönk az iránt, miszerint nemzeti kormányunk a leghazafiasabb szándékkal és a legöszintébb jó akarattal viseltetik Erdély összes népei iránt, s ha szervező intézkedései közepette, tevékeny karjaival még nem nyult át a Királyhágón innen felénk, oka minden esetre: Erdély viszonyainak bizonytalan tudása, s bizonyos iránt unk ébredt kételyek.... azért tanácsla, a mint következik:

Szerkesztessék ujolag is, egy kérő és bizalmi felirat nemzeti kormányunkhoz, mely óhajainkat, szándékainkat teljesen kifejezvén, viszonyainkat ismertetőleg, egyszersmind a támadt kételyeket is oszlatná el, kérvén végül nemzeti kormányunkat arra, hogy ezek tekintetbe vételével szervező intézkedéseit folytatólag nemes székünkben is megtenni — minél elébb lehet — kegyeskedjék.

Szerkesztessék e mellett egy üdvözlő és azon feliratot sikeres jó véleménye mellett feljuttatni — kérő irat — királyi biztos ő nagyméltóságához.

És végül mindkét rendbeli okmányt a szükséges aláirásokkal ellátva, vigye egy a kebelből kinevezendő tisztelgő küldöttség Kolozsvárra a megérkezendő királyi biztos ő nmlgához.

A tanácsolt eljárás, teljes mértékben és egyhangulag elfogadtatván, a május 4-én tegnap tartott értekezleten, az ekkorra elkészült szerkezetek felolvastatván, csekély javitások kivételével megállittattak.

A szép szerkezetek átgondolt és csinos fogalmazásáért a pályakoszoru leginkább Bereczky Sándort és prof. Mentovichot illeti.

A több tagból álló üdvözlő küldöttség a nemes gróf vezetése alatt e hó 10-én induland Kolozsvárra.

A feliratok szerkezeteit, melyek minden esetre bővebb felvilágositást nyujtandnak rövidre vont tudósitásomnál, magammal viendem, vagy megküldöm, most ugy hiszem korán jelenne meg.

Cserefalvi.

Belső-Szolnok megye, Dézs, május 3. — Ma ment véghez a felső-kerület képviselő választása főispán Torma Károly ő mlga helyébe. Ellenjelölt nem levén, a képviselöi állomásra egyhangulag Betegh Kelemen lön megválasztva, a választók zeneszó mellett, lovas banderiumtól vezetve nemzeti zászlók lengései között harsány éljenkiáltásokkal érkeztek a székvárosba, s kedves látmányt nyujtottak a nemzeti ös szokásokért dobogó kebleknek.

Tegnap a főisp. értekezletre szólitotta a megyei birtokosságot, s küldöttség nevezteték kir. biztos gr. Péchy Manó ő nmlgához a megye tekintélyes és értelmes tagjai közül, kik f. hó 7-dikén a főispán vezetése alatt a megye nevében tisztelkednének, s ő nmlsga előtt a magyar miniszterium iránti bizalmi szavazatokat nyilvánitanák, s kérnék föl, hogy Erdélyt anomal helyzetéből s a reactio igézete alól siessen feloldani.

Reméljük, hogy a megyék restaurationja a miniszterium által kiadott programm értelmében Erdélyben is mentől előbb hatályba lépik.

Zömlén.

Déva, (Hunyadmegye székhelye) május 2. — Tegnap tartotta közszeretet és tiszteletben álló főispánunk gr. Kun Kocsárd megyénk székvárosába bevonulását. Mi a nemes grófot kétszeres örömmel üdvözöltük, tisztelvén benne a tántorithatatlan hazafit, s mivel az ő kinevezése által a 48-diki törvényeknek nálunki életbeléptetésére alig nyerhettünk volna nagyobb garantiát, mint minöt az ő személye nyujt, mert hisz ő volt megyénknek 48-ban is főispánja.

Fogadtatása méltó volt a közörömhez. Szászváros és Piski között Padnál egy, a birtokos fiatalságból alakult diszes banderium fogadta ő mlgát mlgos Barcsay Miklós úr vezetése alatt, ki csinos beszédben üdvözölte a főispánt.

A Piski hidnál egy más banderium várt az érkezőre: ezek hátszegvidéki egyházi nemesek voltak Mara Lőrincz vezetése alatt. Szintén a Piski hidnál fogadták számosan a megye — különösen pedig Hátszegvidékének — értelmiségéből, kiknek érzelmeit igen szép beszédben tolmácsolta Bágya Károly, mire a főispán úr meghatottan felelt nemes, szabadelvü s a megye iránti meleg szeretetet tanusitó beszédben.

Déva elött a városi polgárság fogadta, élén polgármesterével, a megye házában pedig mlgos Makrai László úr tolmácsolta a megye érzelmeit. Örömmel töltött el, látni, hogy ott, hol a megye jövőjéről van szó, feledve a pártnézet és az ország házában baloldalon ülő képviselő meleg szavakkal üdvözli a főispánt. Ily eljárás szép jövőt igér e megyének, szép jövőt, melyet valóban már valahára elérnie kellene. A közörömet csak a főispán úr gyöngélkedése csökkenté, a melynek daczára azonban részt vett a kaszinó termeiben tartott diszebéden, mely alkalommal ő méltósága poharat emelt ő Felsége a király és a királynéért, gróf Lázár Kálmán a miniszteriumért és a nemzetek testvérisülésért, Makrai László a főispánért, Márdus Deák Ferenczért, Benedikti Albert a népek jó egyetértéseért stb. Este fényes fáklyászene volt. t. p.

KÜLFÖLD.

ANGOLORSZÁG. Horsman az alsóházban a külügyérhez az iránt intéz kérdést, valjon a kamarának tehet-e közlést a Franczia- és Poroszország közti vitás kérdés elintézésére egybehivandó londoni conferentia iránt. Stanley következőleg válaszolt: „Okom van hinni, hogy azon hir, miszerint Londonban e kérdés megvizsgálására conferentia fog összegyülni, meg fog valósulni. A conferentia nem kizárólagosan angol inditvány. Az összes hatalmak csatlakoztak ez inditványhoz, és azt hiszem, remélhetni, hogy Franczia- és Poroszország által el fog fogadtatni. Azt teszem még hozzá, hogy okom van remélni, hogy a luxemburgi kérdés, mely nem egyedül Angliát nyugtalanitja, a békés megoldás utján van. Nem közölhetek mindent, mi e tekintetben történt, mert más hatalmak részesek a kérdésben, és nekem nincs jogom az ő beleegyezések nélkül szólani. Ez alkalmat azon állitás megczáfolására használom fel, hogy Anglia a luxemburgi ügy jogi kérdése fölött nyomatékkal mondotta volna ki véleményét. Ellenkezőleg, Anglia a porosz és franczia kormánynak határozottan fejezte ki szilárd elhatározását, hogy a vitás kérdés megoldassék; azonkivül kijelentettem, hogy ha szerencsétlenségre háborura kerülne a dolog, azon állás, melyet Anglia fog elfoglalni, szilárd és pártatlan semlegesség lesz.“

FRANCZIAORSZÁG. Páris, május 3. A kamara mai ülésében Moustier igy nyilatkozott: „Korábbi közlés által már tudtul adta a kormány, hogy a luxemburgi kérdés a nagyhatalmak vizsgálata alá bocsáttatott. Azóta a különböző udvarok közt a legélénkebb tárgyalások folynak. Az első és igen fontos eredmény éppen most éretett el, s a kormány azt hiszi, hogy a kamrának gondoskodási érzületét hivatalos közleményekkel megnyugtathatja. Ma immár az öt nagyhatalom egyetértésre jutott a hollandi királylyal egy conferentia megnyitása iránt, melyen a luxemburgi kérdésre vonatkozó minden nehézség megoldandó és ezen területnek nemzetközi állása a semlegesités alapján szabályozandó lészen. A hollandi király meghivására a londoni conferentia egybeülése május 7-re állapittatott meg. Azon érzületek, melyek által az összes kormányok lelkesitvék, és azon nézletek, melyek közöttünk még a conferentia elhatározása előtt kicseréltettek, biztositnak bennünket aziránt, hogy ezen conferentiai tanácskozásoktól az ezen kérdésben részes hatalmak érdekeinek és méltóságának megfelelő megoldás álland elő. Ezen transactio tehát megszilárditandja Európa békéjét. Az előbb rajzolt magatartáshoz hiven — a kormány, az adandó pillanatban iparkodni fog a londoni conferentia eredményét a kamra elé terjeszteni.“

A békés hirek, melyek nehány nap óta érkeznek, arra határozták a császárt, hogy parancsot adjon, miszerint semmi uj rendszabály ne tétessék nehogy a közvélemény bármi okot találjon magát felizgatni, és nehogy a békereményeket hátráltassanak. Igy tehát a vásárlandó lovak száma vissza fog vezettetni a szorosan szükségelt mennyiségre, s a szabadságos katonák, kik be voltak szólitandók, tüzkelyeiknél fognak meghagyatni.

Az „Opinion nationale“ óva int, hogy ne higyjen a közönség a békeképrázataiban. „Ha Po-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

roszország Luxemburg semlegesitésére rá is állna, még azon kérdés vár feleletet, valjon a semlegesitett tartomány megtarthatja-e várát, vagy lerombolható-e az, továbbá még azt kell tudni, valjon Luxemburg jövőben a vámegylethez tartozik-e? és végül még nagyon kérdéses, valjon Poroszország, azon esetre, ha Luxemburg lerombolnatik, azon joggal birhat-e, hogy Saarlouisból elsörendü várat alakitson."

A „Siécle" ellenben igen békésen szól:

„Midőn az uj Németország engeszteléskenynek és méltányosnak mutatja magát Franeziaország iránt, tekintélye legkevésbbé sem veszt. Befolyásából ezáltal nem veszithet. Midőn Európa békéjét önszeretetének hiu kielégitéséből nem zavarja meg, véget vet azon bizalmatlanságnak, melyet hóditási föllépése mindenünnen keltett. A belső szervezkedés munkája, melyet foganatba vesz, sokat fog vele nyerni, ha nem fog egy borzalmas háborura való kilátással megzavartatni. Ámbár tán elhamarkodott dolog, midőn a béke feltétlen fentartására számitunk, mégis nem látszik előttünk valószinünek, hogy Poroszország az európai conferentiára beleegyezését adta és Luxemburg semlegesitésébe belénygodott volna, ha nem volna őszintén elhatározva arra, hogy a luxemburgi kérdés békésen oldassék meg. A legnehezebb lépés megtétetett. E szerint észszerü remélhetni, hogy a veszély, mely a haladást és az emberiséget fenyegette, el van háritva."

A franczia törvényhozótestületben Moustier marquis ugyan megtevé békenyilatkozatait; azonban ugy látszik, hogy Rigault de Genoully tengerész miniszter nem hisz barátja, Rouher békebiztositásaiban, s minden tengeri kikötőben, de kivált Toulonban ernyedetlen buzgalommal dolgoznak a hajók felszerelésén. A hadsereg számára még mindig veszik a sok lovat, s tüzérség és szekerészet szállittatik kelet felé. A chalonsi tábort 100,000 emberrel látják el, élelmiszerekkel és hadkészlettel.

NÉMETORSZÁG. A „Nat. Ztg."-nak irják Párisból: „Az értekezlet, mely oly nagyon, a császár kedve szerint van, s melyet kerülni vagy visszautasitani Poroszországnak legkisebb oka nincs, tehát mégis létrejövend. Habár az ily conferentia határozmányai jogilag nem kötik le sem Franeziaországot, sem Poroszországot cselekvését; a többi nagyhatalmak közbejöttének erkölcsi hatása, a körülmények, melyek azt előidézték, az általanos helyeslés, melylyel az értekezlet találkozik, ezek oly momentumok, melyek a béke fentartását reméltetik. A Poroszország által követelt biztositék ellen franczia részről aligha fog kifogás lenni."

A kölni lapnak irják: „A porosz király trónbeszéde Párisban nem éppen kedvező benyomást csinált, minthogy azt nagyon ridegnek találják. Mindazonáltal nem kétkednek a conferenczia összejöttén. Poroszország elvileg beleegyezik a kiürítésbe, Franeziaország lemond a bekeblezésről, s megtüri, hogy a nagyherczegség európai garantia alatt semlegesittessék; ez az alap, melyen az értekezlet összehivatik, s ha Belgium helyzetéből példát veszünk, remélni lehet, hogy ezen közbejött sajnos vita egy állandó hosszu béke megalapitására vezetend. (?) Ha III. Napoleon egyszer megoldotta azon nehéz feladatot, hogy nemzete előtt kinyilatkoztatja, miszerint lemond a terjeszkedési politikáról, ugy a főok a Német- és Franeziaország közti összekoczczanásra mellőzve van. Itteni körökben különösen hálás elismeréssel emlitik fel Oroszország váratlan résztvevő közbelépését. A szerencsés fordulatot első rendben Anglia és Oroszország őszinte és erélyes fáradozásainak tulajdonitják. Érdekes lesz önnek megtudni, hogy az alasz követ Launay gróf is közreműködött a béke érdekében. Hasonlót tőn a Sveicz, melynek nyiltszivü fellépése a legkedvezőbb benyomást tette Berlinben. Ellenben itt Párisban Ausztria magatartásával nem igen vannak megelégedve, mig a bécsi lapok szerint éppen Ausztria közvetitése volt az irányadó. Berlinben alkalmasint nem lesznek jobban megelégedve az osztrák kabinettel mint itt, s ez ép következménye Ausztria belhelyzetének, hogy kielégiteni semmi oldalra, senkit nem képes."

BELGIUM. Az „Independance belge" párisi levelezője tudni akarja, hogy Anglia királynéja Napoleon császárhoz is intézett hasonló levelet, mint Vilmos királyhoz, melyben tanácsolja neki, hogy tartózkodjék a háborutól. A császár válaszában állitólag tiltakozik azon szándéklatok ellen, melyeket neki tulajdonitanak, különösen a területszerzési tervek ellen, s fogadja, hogy le fog mondani minden területnagyobbitásról, ha a Franeziaországra immár nemzeti becsületkérdéssé vált luxemburgi ügy megoldatik.

TÖRÖKORSZÁG. A Kréta szigetén beállott pillanatnyi csöndet arra használják fel mindkét részen, hogy a készülődéseket nagy erélylyel folytatják. Omer basának feladata a 20,000 főnyi többnyire demoralisált török sereggel, helyreállitani a rendet Kréta szigetén. A szigetlakók Sphakia szorosait háromszoros sánczvéddel látták el, mely mögül tüzérségök igen előnyösen müködhetik. Az egyptomi alkirály visszavonta segédcsapatait, melyek száma 24 ezerről 10 ezerre olvadt, s ezek is nagyobbára elnyomorodott hasznavehetlen emberek. A hiányt friss csapatokkal pótolják. Hir szerint sok magyar és lengyel tisztet alkalmaz Omer basa csapatparancsnoki minőségben. Apró csatározások naponta történnek, melyekben rendesen a krétaiak a támadók.

MEXICO. Miksa császárról a „Courrier des Etats-Unis" irja, hogy hallomás szerint karján megsebesülve, Mexicoba visszatért. Utána teszi a nevezett lap, hogy hir szerint Juarez rendeletet adott ki, mely szerint Miksa császárral kimélőleg bánjanak, ha fogságba kerülne.

A „Washington" czimü amerikai lap Escobedo tbknak a mexikói köztársasági északi hadsereg főnökének következő parancsát teszi közzé:

„Az alkotmányos párt fegyveresei mindig nemeslelküleg viseltettek a fölfegyverzett külföldiek iránt, kik ide jöttek, a legigazságtalanabb háborut viselni ellenünkben. Ha ezen külföldiek ellenséges zászlót hoztak magukkal, ez őket, mint hadviselő felet, némileg védhette, de ha ezen zászló elfordult és ha azok, kik alatta szolgáltak, önkénytesen lépnek bitorló szolgálatába, a mi villongásunkban részt vesznek a szenvedélyeket fölkeltik és polgári háborut vinak és azon felül fosztogatnak és az emberiséggel günyt üző erőszakot követnek el, mint azt legközelebb Zakatecas államban tették: akkor elveszitettek minden humanitási tekintetet, banditákká, az emberi erkölcs nyilt ellenségeivé lettek: akkor példásan szükséges velük elbánni, jól kiérdemlett büntetésképp és a közvéleménynek elégtételül a borzasztó tettekért, melyeket elkövettek. A A parancsnokoló tiszt e szerint mindazon külföldit, melyek a márczius 1-én vivott csatában fegyverrel kézben elfogattak, ki fogja végeztetni, a sebesültek kivételével és ezen parancs végrehajtásáról a főhadiszállásra jelentés fog küldetni.

Függetlenség és szabadság. Escobedo."

KÜLÖNFÉLÉK.

* Kolozsmegye felsőkerületének választói tegnap (f. hó 8-kán) Gyaluban a legszebb rendben és hazafias lelkesedéssel ujból megválasztották Zeyk Károlyt. Daczára a munkaidőnek 825 szavazó jelent meg jogát gyakorolni; ezek közül szavazott Zeyk Károlyra 768, Fekete (román jelöltre) pedig 57 szavazatra jogosult, s igy a bizalmi szavazat fényesen megadatott derék hazánkfia, s illetőleg hazai kormányunknak. Szavazás megkezdése előtt nyilt értekezlet tartatott, melyben tiz tagu küldöttség választatott azon feladattal ruházva fel, hogy vasárnap kir. biztos ő nmlgánál tisztelkedjék. Az előkelőbb választók közül azokat, kik azonnal vissza nem utaztak, gróf Eszterházy Kálmán köztiszteletben álló hazánkfia vendégelte meg igazi magyaros vendégszeretettel. Jövő számunkban bővebben.

— Ő Felségeik tegnap délután 4 órakor érkeztek a testvér fővárosba. A belügyminiszter előleges értesitése folytán, minden ünnepélyes fogadtatást mellőzni kivánván, nem volt ez alkalommal üdvözlő beszéd.

— A főrendiház tagjai elnökileg felhivattak, hogy ő Felségeik fogadása végett késedelem nélkül megjelenjenek Pesten. A képviselőház kedden, e hó 7-kén, már gyülést tartott.

— Medgyes város és szék üdvözlő és bizalmi feliratát Fehdenfeld képviselő nyujtotta be a miniszteriumnak.

— Pesti hirek szerint a királyi pár koronázás után körutat tesz az országban.

— Pest város tisztujitása e hó 6-dikán megtörtént. A polgármesterségre jelöltek közt Szentkirályi 2327, Vidacs 1247 szavazatot kapott; mintegy 1000 szavazó nem jelent meg.

— Horvátországban a pártok élesen állnak szemben. Azonban a 9-es bizottmány választásakor az unio-ellenes párt csak 13 szavazattal lett nyertes. A legujabb hirek szerint a 9-es bizottmány megszüntette müködését, mivel a pártok nem tudtak megegyezni. Mazuranics pártja semmiképpen nem akar Pestre menni, a Strossmayer párt pedig elfogadhatlan feltételek mellett, mindkettő csak delegatiók utján akar Magyarországgal érintkezni. A „Lloyd" távirata szerint a még most csak alakulóban levő unio-párt, ha összeszedheti magát, biztos győzelemre számithat, mi aztán ezen elmérgesedett kérdés megoldását lehetővé tenné.

— A koronázási ünnepélyen 220 mágnás fog lóháton diszes öltözékben megjelenni.

— Hunyadmegyéből éppen most veszszük ezen tudósitást: Hátszegvidékén a követválasztás e hó 15—16-kán lesz. Az oda való értelmiség, miután Bágya Károly önként visszalépett, gr. Lázár Kálmán személyében állapodott meg e hó elsőjén; megválasztatása bizonyos.

— Csik-Taploczai Lázár Dénes, Csikszék egyik országgyülési képviselője, Hunyadmegyében Laposnyakon mult hó 17-én kelt egybe özv. Lázár Elekné született b. Wildburg Rizával. Szerencsét és sirig tartó boldogságot kivánunk e frigyhez.

— Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy az abrudbánya-verespataki ugynevezett Bergstatutumot illető czikk, mely lapunk 52-dik számában közöltetett, némi tekintetben a 34-dik számban megjelent hasontárgyu fejtegetés folytatásául tekintendő, s valamint ez, ugy ama czikkek is a bányászati szakügyben ismeretes Szentkirályi Zsigmond hazánkfia jeles tollából folytak.

— Ládai István kolozsvári kereskedői könyvvezető vezetéknevének „Borza"-ra kért átváltoztatása folyó évi április hó 30-ról 4794. szám alatt kelt belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— Városunk egyik képviselője, Nagy Elek lemondván követségi állásáról, már is több combizatio forog. A polgárság jelölteiként Hajós Jánost, Lugossi Józsefet és Bányai Vitalist hallottuk emlittetni.

— A helybeli oláh esperest kir. biztos ő nmlgánál latin beszédet tartott.

— Ramming altábornagy tegnapelőtt városunkba érkezett, Szebenből jöve.

— Macellariu képviselő lakásán a királyi biztos bevonulásakor s az azutáni napok alatt román nemzeti zászló volt kitüzve, de azért e tisztán magyar városban senki által zavartatva nem volt; valamint ő sem ellenezte, hogy a háztulajdonos is kitüzze melléje a nemzeti zászlót, mely végre is nem csak a magyar nemzeté, hanem a Szt. István birodalmát lakó minden népéké, s egyszersmint jelképe az ezen népek által egyaránt kegyelt és óhajtott alkotmányosságnak.

— Szamosujvár tisztelgő küldöttségét mulhatatlanul Lászloffi akarta vezetni, de az ezen küldöttséget választó közgyülés ennek kereken és határozottan ellene mondott, s Lukácsi Kristófot választotta meg. Hiába, az olyan Lászloffi féle ötnetü emberek araguezi napjai már lejártak, mert a reichsrath-hösök tulélték nálunk magokat.

= A külföldi levelezéseiről lapunk t. olvasói előtt ismeretes Baló Sándor, mint a helybeli ev. ref. egyháznak közelebbről választott második új, illetőleg negyedik, papja mult április hó 28-kán tartá meg beköszöntő beszédét a belső templomban. Alapigéül Pál apostol Timotheushoz irott 1. levele 2. r. 4. versét vevé. Jeles beszéde szép reményekre hangolá hallgatóit.

— (Necrolog.) Csehi Sándor, mint férj, gyermekei: Sándor, Berta; Szakács István, szászlónai ev. ref. pap és kolozskalotai esperes, nője: Miklós Debora, mint szülők, és gyermekeik: Gizella, Biderman Alajosné; Ida, Lajos és István nevében sajgó szivvel, vérző kebellel jelentik, hogy az önfeláldozásig hü nő, illetőleg: szerető leány, kedves testvér Szakács Póli, életének 24-dik, házassága 5-dik évében, f. hó 4-kén d. u. 2 órakor egy jobb életre szenderült. Béke poraira!

— (Necrolog.) Nagyváradi b. Inczédi Zsigmond, gyermekei: Amália, férjezett leppendi Komizs Lajosné; Luiz, férjezett tamásfalvi Thury Elekné, fájdalomdult kebellel jelentik, a gyöngéd nő, a hőn szerető édes anya Petki Simándi Rozália sorvasztó lázban hosszas szenvedései után életének 56-dik évében f. hó 3-án esti 9 órakor történt gyászos kimultát. Földi részei folyó hó 5-kén délután 3 órakor, a szokott halotti tisztesség megtétele után Palatkán a családi sirkertben örök nyugalomra helyheztetnek, hová minden rokonok, résztvevők, barátok megjelenni tisztelettel felkéretnek. M.-Palatkán, május 3-kán, 1867.

— Nevezetes uj erő. A könnyüség, melylyel az összes nyomott leget nagy távolságokra el lehet vezetni, a nélkül, hogy erejéből sokat vesztene, s némely előnyök, melyekkel a göz felett kinálkozik, azon eszmére vezette Galard-Béar és ifjabb Biez franczia természettudósokat, hogy az összenyomott leget a kisebb iparosok használatára is alkalmassá tegyék. Nem kell egyéb hozzá, mint egy nagy légsürítő gép és egy olyforma csatornázási rendszer, minő nagy városokban a gőzcsőrendszer. A csatornázat csövein bárhova el lehetne vezetni s hajtó erőül használni az összenyomott levegőt, éppen csak azon mértékben, a minőben szükséges. Föl lehetne vinni, éppen mint a gázt, bármelyik emeletre, s a mesteremberek vagy nagy gyárak által használt gépek valamennyiét, vagy azok közül némelyeket mozgásba lehetne hozni, vele egy kevésbe kerülő kis gépezet segedelmével. A felhasznált lég mennyiségét épp ugy ellenőrizni lehetne, mint a gázét. A csöveket a város tisztátalanságait kivezető csatornákon lehetne végig vinni s nem kellene tartani sem gyuladástól, sem fellobbanástól. A csövek szelelése esetében a kiszivárgó lég nem hogy rontaná, hanem tisztitná a levegőt. — A gőzerő alkalmazása a városok belsejében sokkal több alkalmatlansággal és ezenkivül gyuladási veszélylyel jár, nagyobb helyet kiván, — s egyenlő költség mellett az összenyomott lég előnyösebb. Már pedig ugy látszik, utóbbi olcsóbb lenne a gőznél. — Ha a találmány életbe lépne, általa a mozgató erő mindenkire nézve használhatóvá s mintegy democratizálva lenne.

— Nyilt számadás. A jótékonyczélra müködő bereczki mükedvelő társaság által folyó évi február 3-kán „A három jó mag" vagyis „Lumpáczi vagabundus" czimü vigjáték adatván elé, annak jövedelme a bereczki elemi szegény tanulók könyvszükségletének fedezésére és a szünetelő olvasó-egylet javára volt egyenlő arányban forditandó. Minthogy pedig a tisztajövedelmet csekélysége miatt czélszerüen felezni nem lehetett, ennélfogva a népnevelés elsőségének tekintetbevételével a tiszta jövedelemnek több mint $^3/_4$-ed része a szegényebb sorsu tanulóknak iskolai könyveik beszerzésére fordittatott. A jövedelem és kiadás pedig a társulati jegyzőkönyv szerint kivonatban következő: összes jövedelem 39 frt 40 kr, összes kiadás 20 frt 51 kr, tisztajövedelem 18 frt 89 kr o. é. Ebből iskolai könyvekre postadijjal együtt adatott 14 frt 84 kr osztrák értékben. A társaság pénztárában maradt szini kellékekre 4 frt 5 kr o. é. Mit szives pártfogóink tudomásául és gáncsoskodó atyánkfiainak megnyugtatásául azon észrevétellel tartjuk kötelességünknek közölni, hogy felelősségünk az iskolai könyvek kezelése tekintetében csupán addig tart, mig a könyveket a szegényebb sorsu tanulóknak leendő kiosztás végett a h. elemi tanitó úrnak a helybeli plebanos úr utasitása szerint kézbesitettük. Bereczk, április 6-kán 1867. Bartha Károly, igazgató. Fejér Károly, rendező.

— Kimutatás a kolozsvári kisegitő pénztár-egylet forgalmáról április havában 1867.

Bevételek:

Pénztármaradék a m. hóról	37,862 ft	57 kr.
123 uj tag 311 részvény után 5 frt	1,555 „	— „
Havi, rendes és rendkivüli beté-telek	63,699 „	7 „
Könyvdijakban	124 „	50 „
Kamat, provisio és váltódij	5,227 „	10 „
Bélyegdijakban	284 „	20 „
712 tag által visszafizetett kölcsön	257,880 „	— „
A bevételek összege	366,632 „	44 „

Kiadások:

788 tagnak kölcsön	285,575 ft	— kr.
Tisztviselők fizetése	293 „	— „
Irodai kellékek	34 „	78 „
Bélyegre	280 „	— „
Kamat	66 „	25 „
Töke-visszafizetés	53,267 „	41 „
Házbér	195 „	— „
Pénztármaradék	26,921 „	— „
	366,632 „	44 „

Kolozsvártt, április hó 30. 1867.

Tauffer Ferencz, igazgató. Geltch János, könyvvezető. Wagner Frigyes, pénztárnok.

— T. szerkesztő úr! Az „Orpheus" minapi előadása alkalmával előfordult hevenyészet hirlapi megrovás tárgyává levén, tisztelettel kérem a t. szerkesztő urat, méltóztassék az idezárt jegyzőkönyvet magam igazolása végett annál is inkább közölni, minthogy e felvilágositással a nagyérdemü általam mindig mélyen tisztelt közönségnek tartozom. Fehérvári Antal, szinigazgató.

Jegyzőkönyv

az 1867. május 4-kén reggeli 10 órakor tartatott szinházi törvényszék üléséből.

Elnök: Zádor Zoltán úr! A „Magyar Polgár" szerkesztője, Papp Miklós úr, az igazgatóságnál panaszt emelt ön ellen, mintha ön május 2-án „Orpheus" előadása alkalmával, személye ellen, sértő hevenyészetet követett volna el, e következő szerepébe szött mondat által: „Legközelebb is heringet ettem vereshagymával vacsorára fehérvári bicskával, s már ezt is kitették az ujságba." Papp Miklós úr — minthogy e hering-féle curiosumot az ő lapja, a „M. Polgár" hozta — e hevenyészet által sértve érezvén magát, panasza következtében az igazgató úr ezennel vádat támaszt ön ellen.

Zádor Zoltán: Minthogy még a pesti nemzeti szinház törvényei is — honnét az itteniek meritvék — megengedik a tréfás és kedélyes hevenyészetet, nem hittem s teljességgel nem gondoltam, hogy ártatlan és ha valakit, ugy csupán egyedül saját személyemet sérthető hevenyészetemmel, magamon kivül mást is sérthessek. A „M. Polgár" czimü lapot bizonyos idő óta nem olvasom s igy, hogy az irt-e valamit a hering és vereshagymáról, nem is tudhattam.

Elnök: Ha ön a „Magyar Polgár"-ban megjelent czikkről semmit sem tud, hogyan használhatta fel mégis hevenyészettül annak tartalmát a hering és vereshagymáról?

Zádor Zoltán: Éppen „Orpheus" előadása napján, a „Siebenbürger Bote Hermannstädter Zeitung"-nak május 1-söi száma került esetleg kezembe s a kérdéses hering és a vereshagyma-féle eseményt — saját személyemre vonatkozólag — ott olvastam, s igazolásomul állithatom, hogy azt másnap magának az igazgató úrnak is megmutattam. Világos tehát, hogy én a hering és vereshagyma felemlitésével, Papp Miklós úrra szélzólag vonatkozni teljességgel nem akarhattam. Sőt — őszintén megvallva — sérteni a „Siebenbürger Zeitung" szerkesztőjét sem akartam.

Itéltetett.

Minthogy a pesti nemzeti szinház törvénykönyv 114. §. vigjátékokban a tréfás vagy talpraesett elméncséget — ha az előadott jellemmel megegyeztethető — mint hevenyészetet megengedi s minthogy Zádor Zoltán hevenyészetével senki magán viszonyára, vagy személyére sértőleg nem czélzott: a biróság őt, a szinh. törvénykönyv 114. §. értelmében, a vád alól egyhangulag felmenti. Hasonló kellemetlenségek kikerülése tekintetéből azonban, valamint Zádor Zoltán urat, ugy a társulat összes személyzetét komolyan figyelmezteti és inti a biróság, hogy jövőre még a legártatlanabb hevenyészetet is kerüljék.

Jegyzette és kiadta:
Ürményi Lajos,
a szinh. törvényszék jegyzője.

Kivonat

a pesti nemzeti szinh. törvénykönyvből.

114. §. A hevenyészés szabály szerint tiltva lesz, s komoly darabokban általában meg nem engedtetik, 2 frt büntetés alatt. Vig darabokban egy kis tréfa, vagy talpraesett elméncség nem annyira korlátozandó, a mennyiben izléssel s az előadott jellemmel megegyezhető; de csupán vig darabok-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

han s ott is minden hevenyészett szóért felelős az illető, s ha személyre, színészi vagy más magán viszonyokra sértőleg céloz, 24 kros büntetést szenved, felmaradván a sértett félnek joga őt a polgári törvény utján is megkeresni. Segéd-színészeknek a hevenyészet 24 kros büntetés alatt tilalmas.

Nemzeti szinház. Pénteken, május 3 kán Elz-nek „Ő nem féltékeny“ czimü egy felvonásos vigjátéka, mit a „Pajkos diákok“ czimü vig operette követett ugyanazon szereposztással mint eddig, kivéve, hogy Frinke szerepét Kantay Teréz adta, ki élénk, mozgalmas játéka s szép éneke által tünt ki, s ujból virágcsukorral tiszteltetett meg. E kedves kis énekesnő hova-tovább kezdi a közönség tetszését megnyerni, s minden oldalról kiérdemlett elismerés és méltánylat nyilatkozik irányában. A két darab között ifj. Salamon János, a pesti conservatorium reménydús növendéke, mutatta be hegedüjátékát Berriot egy concertjében és egy csárdásban, és el kell ismernünk, hogy e fiatalnál a tehetség és müvészi hivatottság jelei mutatkoznak, már is sok könnyüség- és biztossággal játszik, s idővel és tanulmánynyal még jelessé nőheti ki magát.

Szombaton, május 4-én, Füredy jutalomjátékául „Rigoletto“ adatott, melyben a jutalmazott Rigolettót, Balázsné-Bognár Vilma pedig Gilda szerepében remekelt, az előadás érdekét nem kevéssé emelte az, hogy ez alkalommal a szép dalmü nem volt megtollázva, s több eddig kihagyott dallam, s fökint az utolsó felvonás szép quartette-je is előadatott. Balázsné mindvégig gyönyörü és szépen szinezett éneke által tünt ki. Füredy jól énekelt és még szebben alakitott, s ugy első megjelentével, mint felvonások közt is osztozott az est hősnéjével taps- és kihivásokban. Közönség szép számmal.

Vasárnap, május 5-kén gróf Péchy Emanuel ő nagyméltósága megérkeztének örömére tiszteleti előadást rendezett a tapintatos igazgató, mely alkalommal az ünnepélyesen diszitett és világitott szinház zsufolva megtelt. Adatott pedig „Dobó Katicza, vagy az egri szép napok“ czimü történeti népszinmüve Tóth Kálmánnak. Ő nagyméltósága — kit beléptekor szünni nem akaró éljenzés- és tapsviharral fogadott a közönség — az út fáradalmai daczára is csaknem egész végig ott maradott. A mi az előadást illeti, a nem volt oly sikerült, miként óhajtottuk volna, mit föként a jelenben rendelkezés alatti gyenge erők mellett, még a rosz szerep kiosztás is fokozott. Igy a czimszerepet Kantai Teréz bizonynyal jobban adta volna Albisi Annánál, ki kisebb naiv szerepekben gyakran helyén van, de még korán sincsen oda fejlödve, hogy nagyobb alakitási tehetséget igénylő főszerepekben, sőt éppen hősnői szerepekben megállhassa a sarat, s e hibát nem neki, a kezdő fiatal színésznőnek, hanem a rendezőségnek róvjuk fel, ki oda állitja erejét és hatáskörét tulhaladó helyre. Hegedüs szerepe hasonlólag gyengén volt betöltve Persián által, ki ez álnok árulót nagyon gyerekesen és minden erő nélkül személyesité. Ezen főszerepet, melyre a darab egyik sarkalatos pontja van fektetve, Ujházi kétségtelenül kitünően adta volna, s nem értjük, hogy miért kellett éppen ezen legtehetségesebb színészünkből Sebestyént alkotni, kinek az egész darab alatt az egyetlen „placeat“ szónál mást nem kell mondani, ezt bizonynyal Barkó éppen oly jól adta volna. Zádor is nagyon gyenge „Dobó“ volt, kinek élénkség nélküli játékához még a szerep nem-tudás is járult, hanem Szigethi oly jeles Homonnai volt, hogy ritkitja, párját. Prielle Péter pedig Balassa Bálint szerepében tökéletesen betölté helyét, s föként az összeesküdteket a hüségre visszatérő versezeteket oly érzelemdúsan s annyi melegséggel szavalta, hogy mü-felfogásának méltán becsületére válik. A közönség pedig minden alkalmi vonatkozást a rosz hazafiakra, a hazájuk és a szabadság szent ügye elleni vérárulásra vonatkozással biró mondatot — melyben e darab bövelkedik — zajosan megtapsolt, mire több arczot láttunk elborulni, mert, fájdalom, vannak bizony köztünk is számosan olyan politikai iparlovagok (minő a darabban Hegedüs), kik ily alkalmi politikát követtek, kik a hazának szerencsétlenségét bünösen kizsákmányolták, kik oda dobták magokat vétkes eszközül a zsarnokságnak; de hiszszük, hogy eljött az idő, hol az úr kiválasztja a jókat a gonoszok közül, hiszszük és elvárjuk, hogy az ily politikai bélpoklosoktól valahára meg fog tisztittatni a haza szent földje. E reménynek, e hitnek adtak kifejezést azok a közérzületet tolmácsló alkalmi tapsok.

UJ POSTA.

— London, május 6. A rendőrség azon utasitást kapta, hogy ma csupán a csendzavarókat fogdossa be.

— New-York-ból április 25-röl hajón érkezett tudósitás szerint, a senatusban inditványoztatott: lépjen fel Ametika közvetitőül Mexicoban és a luxemburgi ügyben.

— Páris-ból május 5-röl irják: A hadügyminiszterium erélyesen folytatja a hadkészületeket; a tartalékon kivül az 1864- és 1865-ki illetéket is be fogják szólitani. A lovasságot hadilábra szervezik. A keleti várak felszerelése czéljából két hétig éji vonatok közlekednek a keleti vaspályán. Angliában és Franciaországban nagyban foly a takarmány-bevásárlás.

— Berlin, május 5. Savigny Londonba elutazott, hogy Bernstorff mellett, mint porosz meghatalmazott részt vegyen az értekezletben. A „Börzenzeitung“ fentartja azon hirét, hogy Trier tájékán nagy előkészületék tétetnek egy elsánczolt tábor felállitására. A haladási párt tegnap este egyhangulag elhatározta, hogy az észak-német alkotmányt visszautasitja. Waldeck határozati inditványt fog benyujtani, melyben a kormány felszólittatik a szövetségi alkotmány iránti egyezkedésre, a resolutioban kifejtett elvek alapján. A bal közép többségének hozzájárulását remélik. — A munkás egylet holnap egy békefeliratot fog megszavazni a franczia nemzethez.

A „K. Közlöny“ magán távsürgönye.

Pest, május 8-kán, este. Király és királyné ő Felségeik ma délután 4 órakor királyság fővárosába szerencsésen megérkeztek. Az indóháznál, téreken, utczákon roppant népség, s a bevonulás alatt lelkes éljenzés.

Távirati tudósitás a bécsi börzéről.

Május 6-án: 5% Metaliques 100 frt 58.60. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 69.40. Kamat 60 40. 1860. Kölcsön 82.80. Bankrészvény 722.—. Hitelintézeti részvény 200 frt 166.—. London 10 ft st. 100 frt 23¼ kr 131.50. Ezüst 129.75. Cs. királyi arany 6.22.

Május 5-kén: Földtehermentesi kötvény Magyarországi 71.50. Erdélyi 65.75.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

151 fbsz. (161) (1—3)
1867

Hirdetmény.

Földbirtokos gr. Kun Kocsárd ur, és érdektársai által Algyógy, Feredőgyógy, Csigmó, Renget, Bozes, Homorod, Nyirmező, Bakonya, Erdőfalva, Máda, Balsa, Porkura, Voja, Kis-Almás, Közép Almás, Tekerő, Valia Jepi, Nagy-Almás, Cseb, Nadastyia és Glod helységekben: a földesuri korcsomajog szabályozása iránt megindított ügyében, a nemes megye tek. Tisztsége határozatát kiadván, s ezen határozatnak hivatalos jegyzőkönyv mellett az érdekelt felekkel leendő közlése, illetőleg annak kézbesitése, f. évi **márczius 24-röl** 842 sz. a. kelt rendelettel kötelességemmé tétetvén, e végből határnapúl Algyógyra f. e **junius hó 1-jét** tüzöm ki, melyre érdekelt felek személyesen, vagy törvényes képviselőik által megjelenni, azon hozzáadással hivatnak föl, miszerint az esetlegesen kimaradó felek emlitett tisztségi határozaton megnyugvóknak fognak tekintetni.

Ó-Brettyén, április 26-án, 1867.

Ns. Hunyadmegye maros-felsőkerületi főbiró
SZILVÁSSY LÁSZLÓ.

NEM HIVATALOS.

(345) (11—*)

A „VIKTORIA“

biztositó társaság Kolozsvártt,

melynek

Elnöke: **Báró JOSIKA LAJOS,**
Alelnöke: **Hintz György,**
Igazgatói: **Dózsa Dániel, Kőváry László, Wagner Frigyes,**
Vezérigazgatója: **Galgóczy Károly,**
Vezérügynökségei: **Pesten, S-A. Ujhelyen, Bécsben, Brünnben, Prágában,** Ezek alatt pedig az ország és birodalom minden nevezetesebb helyein **fő-és alügynökei** vannak

Tűz ellen mindenféle biztositásokat elvál.

Biztosithatók pedig tüzkár ellen:
mindenféle **lakház, gazdasági épület, kastély, templom, torony, a harangok, gyárok, műhelyek, azok szerelvényei, butorok,** árucikkek, raktárakban foglalt készletek, iparos nyert anyagok, és kész készitmények, gazdasági terméynek, szálas és szemes gabona, takarmány, baromállomány sat.

A biztositási dijak lehető legolcsóbbra szabvák, egyszerre több évre kötött biztositásnál különös kedvezmények engedtetnek, a károk igazságosan és gyorsan fizetttetnek.

Nyomatványokkal és felvilágositásokkal minden ügynökség szivesen szolgál.

A Viktoria biztositó társaság igazgatósága, Kolozsvártt.

(130) 9/5 (3—*)

Első rangu Párisi, Pesti és Rochlitzi hires gyógyszerész ház **Bergmann és Comp.** által feltalált következő szerek ajánltatnak kegyes figyelembe vétel végett:

Katrány-szappan, bőrtisztátlanságok ellen 1 darab 40 kr.
Köszvény-gyapott, minden rheumaticus fájdalmaknál kitünő hatással egy pakét 40 és 80 kr.
Szakállnövelő tinctura, legbiztosabb szer még igen fiatal embereknél és a legrövidebb idő alatt erős szakállat nevelni 1 és 2 frt.
Jég-pomádé, évek óta ismert és hires a haj fodritásra és erősitésre 1 üvegcse 40, 60, 80 kr.
Foggyapott, mindennemü fogfájdalmak egy pillanat alatti megszüntetésére, egy tok 30, 50 kr.

A franczia cs. államokra nézve szabadalmazott.

Kolozsvárra nézve egyedüli raktár
WOLFF JÁNOS gyógyszerésznél.

(128) 9/5 (3—8)

Augsburgi valóságos

ÉLET ESSENTIA

dr. **Kicsow J. G-tól.**

Az ugynevezett háziszerek közt ezen essentia az első helyet foglalja el és kitünő hatása valamint kifogástalan készitése által világhirüvé vált, ugy hogy sok háztartásnál, főleg faluhelyt, hol orvos nincs oly hamar kéznél, mint igen kipróbált házi orvosszert mindig kéznél tartják és igen nagyra becsülik.

Bővebb felvilágositást ad az essentia leirása, mit kivánatra ingyen megküldenek.

Nagyüveg ára 1 frt. kissebb 50 kr. postai elküldésnél 15 kral több.

Főraktár Erdélyre nézve WOLFF JÁNOS gyógyszerésznél Kolozsvártt.

Minden megrendelések és megbizások jig y elmeztessenek

A két magyar hazát közelebbről érdeklő **irodalom** előszeretettel van könyvkereskedésemben *képviselve.*

DEMJÉN LÁSZLÓ

könyv-, mü- és hangjegy-kereskedése

KOLOZSVÁRTT.

FŐPIACZ.

A hirlapokban bármely **könyvkereskedés** *által* hirdetett könyvek, képek, hangjegyek általam gyorsan szerezhetők meg.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ujonnan berendezett könyv-, mü-, hangjegy raktáramat és zongoráimat
(149) **becses figyelmébe ajánlani.** 9/5 (2—*)

Uj Zongorák és templomok számára Harmoniumok

A töllem vett hangszerekért felelőséget vállalok.

nélkül teljes

a bécsi gyári áron adatnak.

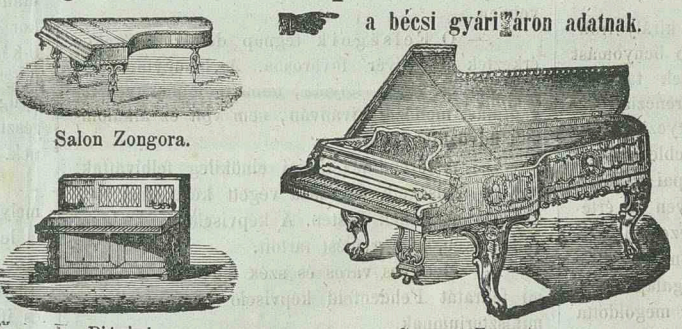

Salon Zongora. Kurta Zongora.

Piáninó. Concert Zongora. Harmonium.

Használt hangszerek **ujakkal kicseréltetnek.**

pontosan és a vidékre is árfölemelés

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvártt kapható:

A magyar felelős miniszterium közigazgatási és törvénykezési

Rendeleteinek gyüjteménye.

I-ső füzet. I—XIV. Ára 40 kr.

AZ ELSŐ,

1848-ki MAGYAR MINISZTERIUM

arczképcsarnoka.

1 frt 50 kr.

AZ UJ MAGYAR MINISZTERIUM

BARABÁS rajza szerint nagy félivben ára . . . . . 2 frt. — kr.
MARASZTONI rajza szerint . . . . . 2 „ — „
Fametszvény . . . . . 30 krtól 50 krig.
Postán küldve, csomagolási dijul . . . . . **20 krral** több.
Fényképezve . . . . . 30 krtól 5 frtig.

Dr. **KELEMEN MÓR,**

Latin- német- magyar átalános

Tiszti-Szótár,

átnézte dr. Ballagi Mór. Ára 50 kr.

SZENTKIRÁLYI MÓR,

Eszmetöredékek a

vármegyék rendezéséről.

Ára 84 kr.

Erdélyi katholikus hitszónok

vagy is egyházi beszédek gyüjteménye. Szerkeszti és kiadja Veszely Károly I. és II. kötet. Néhai Szabó János, apát, károlyfejérvári kanonok, királyi tanácsos és az erdélyi főkormányszéknél, az iskolai és alapitványi ügyek előadójának Ünnepi Homiliái I. kötet 2 frt 20 kr.
II. kötet 1 frt.

(162) 9/5 (1—3)

Hirdetés.

A különféle fogbajokban szenvedőknek, ugy szintén a kiknek vendégfogakra szükségök van, ezennel köztudomásra juttatjuk, hogy a hires bécsi fogorvos

BLAU

a szokott körútját a nyárfolytán Kolozsvártt is megtenni szándékozik.

Megérkezéséről a lapok bővebben szólandanak.

(139) (10—10)

Haszonbér.

Radnóthon a gróf Bethlen Camillo ur tulajdonában levő négy országos vásár (julius, november, január és áprilben) vámolási joga és a vásártéreni korcsomároltatási jog egy évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni e tárgyban szóval, vagy bérmentesitett levélben radnóthi gazdatiszt Markos Ferenczczel.

(114) 9/5 (8—12)

Hôtel

„WANDL.“

Bécs.

Stadt Petersplatz Nr. 12.

Első rangu hôtel kedvező központi helyen a legkényelmesebb berendezéssel. 200 szobát foglal magában, miért is szüntelen jó szállásra lehet számitani. Kéretnek a Bécsbe érkezők, hogy a bérkocsisok által ne engedjék magokat más szállodába vitetni holmi ürügy alatt, p. o. hogy a „Wandl“ szálloda már tele van; mert Bécsben a bérkocsisok a t. cz. utasokkal formaszerinti kereskedést üznek és őket csak azon szállodákba viszik hol a legtöbb borravalót kapják, mig a fenn nevezett szálloda az oda hajtó kocsisoknak jó elvből indulva ki semmi borravalót nem ád.

Szoba ár 60 krtól 4 frtig napjára. Nagy szállások salonnal hasonlólag mérsékelt áron.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel (Bel-farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.